តាមដានសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្រៅប្រទេស

ផ្នែកនេះ បង្ហាញពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនៃប្រទេសមានសេដ្ឋកិច្ចជឿនលឿនមួយចំនួនក្នុងពិភពលោក និង ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួននៅអាស៊ីខាងកើត នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៨ ។

កំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក

នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៨ ផសស ពិតពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំនៅសហរដ្ឋអាមេរិក កើន 0,៥% ដែលបង្ហាញពីការធ្លាក់ចុះកំនើនយ៉ាងខ្លាំង ។ ការធ្លាក់ចុះនេះបណ្តាលមកពីការរួមចំនែកអវិជ្ជមាននៃចំនាយប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន (៣,៨%), វិនិយោគលើទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ និងលើគ្រឿងបរិក្ខារនិងសូហ្វវែរ ។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចយឺតក៏មានជាក់ស្តែងនៅតំបន់អឺរ៉ូដែរ ដោយកំនើន ផសស ប្រចាំឆ្នាំធ្លាក់ចុះមកត្រឹម 0,៦% នៅត្រីមាសនេះ ។ ការចុះខ្សោយនៃការនាំចេញសុទ្ធ និងចំណាយវិនិយោគ ជាឧបសគ្គចំបងដល់កំនើនសេដ្ឋកិច្ច ។ ក្នុងត្រីមាសនេះដែរ កំនើន ផសស ពិតនៅជប៉ុន មានតួលេខធ្លាក់ទាបបំផុតដល់ -0,៥% ដែលបញ្ជាក់ពីការធ្លាក់ចុះសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងខ្លាំង ។ មូលហេតុចំបងនៃការធ្លាក់ចុះបែបនេះ គឺ ការថយចុះតំរូវការពីប្រទេសក្រៅ ដែលបណ្តាលឱ្យមានការកាត់បន្ថយ វិនិយោគ និងផលិតកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

នៅត្រីមាសទី៣ នេះដែរ កំនើន ផសស ពិតនៅចិន បន្តថយចុះមកត្រឹម ៩% ដែលជាកំនើនយឺតបំផុត គិតចាប់ពីត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០០៣ ។ ការធ្លាក់ចុះក្នុងផ្នែកនាំចេញដែលជាសសរទ្រូងដ៏សំខាន់មួយនៃការលូតលាស់ វាផុសចេញពីការធ្លាក់ចុះសេដ្ឋកិច្ច និងការរីករាលផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនៅលើពិភពលោក ហើយវាជាកត្តាដ៏សំខាន់ដែលនាំឱ្យមានការលូតលាស់យឺតនេះ ។ ផសស ពិតសរុបនៅកូរ៉េខាងត្បូងកើនឡើងយឺតបានត្រឹម ៣,៨% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ដែលបណ្តាលមកពីការរួមចុះក្នុងឧស្សាហកម្មផលិតកម្មដូចជា ការផលិតរថយន្ត អង្គធាតុពាក់កណ្តាលចំលង និងកុំព្យូទ័រ ។ កំនើន ផសស ពិតរយៈពេល ១២ខែ របស់ហុងកុង និង តៃវ៉ាន់ ធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំងពី ៤,២% និង ៤,៣% នៅត្រីមាសទី២ មកត្រឹម ១,៧% និង -១,0% នៅត្រីមាសទី៣ ។ ការប្រែប្រួលកំនើន ផសស នៅហុងកុងបណ្តាលមកពីការធ្លាក់ចុះក្នុងផ្នែកនាំចេញ និងតំរូវការក្នុងស្រុក រីឯការធ្លាក់ចុះនៅតៃវ៉ាន់ គឺមកពី ការថយចុះតំរូវការក្នុងស្រុក និងការថយចុះយ៉ាងខ្លាំងនៃការនាំចេញ ។

នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៨ កំនើន ផសស ពិតប្រចាំឆ្នាំនៅម៉ាឡេស៊ី គឺ ៤,៧% ធៀបនឹង ៦,៣% នៅត្រីមាសមុន ។ ការថយចុះនេះ បណ្តាលមកពីការលូតលាស់យឺតក្នុងវិស័យកសិកម្ម រ៉ែ និងផលិតកម្ម ។កំនើន ផសស ពិតនៅសិង្ហបុរី ក្នុងរយៈពេល១២ខែមុនបានរួមចុះអស់ ២ត្រីមាសជាបន្តបន្ទាប់ មកត្រឹម -0,៦% ដែលបង្កមកពី កំនើនអវិជ្ជមានក្នុងវិស័យផលិតកម្ម (-១១,៤%) និងកំនើនយឺតក្នុងវិស័យសំណង់ (១២,៨% ធៀបនឹង ១៩,៨% នៅត្រីមាសមុន) ។ កំនើន ផសស ពិតនៅថៃ បន្តនៅខ្លាំងដដែល គឺ ៣,៩% ទោះថយចុះបន្តិច ធៀបនឹងកំរិត ៥,៣% នៅត្រីមាសទី២ ក្តី ។ កំនើនយឺតជាងមុននេះ បណ្តាលមកពី ការធ្លាក់កំនើនក្នុងផ្នែកផលិតកម្មផលដំណាំ សត្វចិញ្ចឹម វត្ថុធាតុដើម និងទំនិញមូលធន ដូចជា យានយន្ត និងគ្រឿងម៉ាស៊ីនប្រើក្នុងការិយាល័យ ជាដើម ។

អតិផរណាក្នុងពិភពលោក និងអត្រាប្តូរប្រាក់

នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៨ កំនើនថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់សរុបពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំនៅសហរដ្ឋអាមេរិក គឺ ៥,៣% ដែលជាតួលេខខ្ពស់បំផុតគិតតាំងពីឆ្នាំ២០០៣ បើទោះជាថាមពលបានចុះថ្លៃយ៉ាងខ្លាំងតាំងពីពាក់កណ្តាលខែកក្កដាមកក្តី ។ អតិផរណានៅតំបន់អឺរ៉ូនៅតែមានកំរិតខ្ពស់ គឺ ៣,៨% ធៀបនឹង ១,៩% នៅត្រីមាសដូចគ្នាឆ្នាំមុន ដែលបណ្តាលមកពី ការឡើងថ្លៃជាបន្តបន្ទាប់នៃ ម្ហូបអាហារ និង សេវាកម្ម ។ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់សរុបក្នុងរយៈពេល ១២ខែ នៅជប៉ុនកើនឡើង ២,២% ដែលជាអត្រាកំនើនខ្ពស់បំផុត ក្នុងរយៈមួយទសវត្សរ៍ ហើយបង្កចេញពីការឡើងថ្លៃមួយជាពីរនៃការដឹកជញ្ជូនជាឯកជន ។

នៅត្រីមាសទី៣ ប្រាក់ដុល្លារUS ធ្លាក់ថ្លៃបន្តិចទល់នឹង ប្រាក់យ៉ុនចិន ដោយប្តូរបាន ៦,៨យ៉ុន/ដុល្លារUS ប៉ុន្តែវាឡើងថ្លៃទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារសិង្ហបុរី (៤,៤%), ប្រាក់អឺរ៉ូ (១០,៩%), ប្រាក់វ៉ុនកូរ៉េខាងត្បូង (១៨,៥%) និង ប្រាក់ដុល្លារតៃវ៉ាន់ (២,៥%) ។ ប្រាក់ ដុល្លារUS នៅថេរទល់នឹង ប្រាក់ដុល្លារហុងកុង និង ប្រាក់យ៉េនជប៉ុន ។

ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅទីផ្សារពិភពលោក

នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៨ ថ្លៃផលិតផលកសិកម្មជាច្រើននៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិ បង្ហាញនូវនិទស្សន៍មិនល្អមួយ សំរាប់ផលិតករ ។ ប្រេងឆា (នៅអឺរ៉ុបខាងពាយព្យ) និងអង្ករ (Thai 100% B) ធ្លាក់ថ្លៃយ៉ាងខ្លាំងអស់ ១២,៧% និង ២១,៦% ប៉ុន្តែ ពោត (US លេខ២) និងសណ្តែកសៀង (US លេខ១) ឡើងថ្លៃ ៧,១% និង ១០,៣% ។ សាំងឡើងថ្លៃបន្តិចដល់ ៨១,៣សេន/លីត្រ ប៉ុន្តែប្រេងឆៅចុះថ្លៃអស់ ១,៨% ដល់ ១១៥,៣0ដុល្លារUS/ធុង ហើយម៉ាស៊ូតចុះថ្លៃអស់ ៧,២% ដល់ ៨៨,៤សេន/លីត្រ ។

រៀបរៀងដោយ
សាំង ច័ន្ទហង្ស

តាមដានសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្រៅប្រទេស

តារាង១. កំណើន ផសស ពិត នៃដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០៣-០៨ (កំណើនជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន)

	2003	2004	2005	2006	2007	2007 Q3	Q4	2008 Q1	Q2	Q3
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស										
កម្ពុជា	7	7.7	13.4	10.6	10.2	8.1	13.6	-	-	-
ឥណ្ឌូនេស៊ី	4.9	5.1	5.6	5.4	6.3	6.5	6.5	6.3	6.4	6.1
ម៉ាឡេស៊ី	5.4	7	5.2	5.9	6.3	6.7	7.3	7.1	6.3	4.7
សិង្ហបុរី	1.4	8.5	5.7	7.7	7.7	8.9	6.0	7.2	1.9	-0.6
ថៃ	6.9	6	4.5	4.8	4.9	4.8	5.7	6.0	5.3	3.9
វៀតណាម	7	7.5	8.4	8.1	8.5	-	-	-	-	-
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស										
ចិន	9.9	9.5	9.6	10.5	11.9	11.4	11.2	10.6	10.1	9.0
ហុងកុង	3.2	8.3	6.5	6.6	6.4	6.2	6.7	6.8	4.2	1.7
កូរ៉េខាងត្បូង	3	4.7	4.7	5.0	4.9	5.2	5.7	5.7	4.8	3.8
តៃវ៉ាន់	3.1	5.7	4.1	4.6	5.2	6.9	6.4	6.4	4.3	-1.0
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស										
អឺរ៉ូ-១២	0.5	1.8	1.5	2.7	2.9	2.7	2.2	2.2	1.4	0.6
ជប៉ុន	2.6	3.4	2.5	2.1	2.0	1.9	2.0	1.3	1.0	-0.5
សហរដ្ឋអាមេរិក	3.1	4.4	3.7	3.3	2.2	4.9	2.5	2.5	2.8	0.5

Sources: International Monetary Fund, Economist and countries' statistic offices

តារាង២. អត្រាអតិផរណានៃដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០៣-២០០៨ (កំណើនជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន-មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2003	2004	2005	2006	2007	2007 Q3	Q4	2008 Q1	Q2	Q3
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស										
កម្ពុជា	1.2	4.0	5.8	4.7	10.5	6.0	9.6	16.5	24.9	21.7
ឥណ្ឌូនេស៊ី	8.3	8.3	10.5	13.4	6.4	6.5	6.7	7.6	10.1	11.9
ម៉ាឡេស៊ី	1.1	1.6	3.1	3.7	2.0	1.8	2.2	2.6	4.8	8.4
សិង្ហបុរី	0.5	1.7	0.5	1.0	2.1	2.7	4.1	6.6	7.5	6.5
ថៃ	1.8	2.7	4.5	4.7	2.2	1.7	2.9	5.0	7.7	7.2
វៀតណាម	3.1	7.8	8.2	7.7	8.3	8.6	10.7	16.4	24.4	29.0
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស										
ចិន	1.2	3.9	1.8	1.5	4.8	6.1	6.6	8.0	7.8	5.3
ហុងកុង	-2.6	-0.4	1.1	2.2	2.0	1.6	3.5	4.6	5.7	4.6
កូរ៉េខាងត្បូង	3.5	3.5	2.8	2.4	2.5	2.3	3.3	3.7	4.8	5.5
តៃវ៉ាន់	-0.3	1.6	2.3	0.6	1.8	1.4	4.5	2.3	4.2	4.5
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស										
អឺរ៉ូ-១២	2.1	2.2	2.2	2.1	2.1	1.9	2.9	3.4	3.8	3.8
ជប៉ុន	-0.3	Nil	-0.3	0.5	0.1	-0.1	0.5	1.0	1.4	2.2
សហរដ្ឋអាមេរិក	2.3	2.7	3.4	3.2	2.9	2.4	3.9	4.1	4.4	5.3

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Institute of Statistics

តារាង៣. អត្រាប្តូរប្រាក់ធៀបនឹងដុល្លារនៃរូបិយវត្ថុរបស់ដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០៣-២០០៨ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2003	2004	2005	2006	2007	2007 Q3	Q4	2008 Q1	Q2	Q3
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស										
កម្ពុជា (រៀល)	3973	4016.3	4092.5	4103.2	4062.7	4078	4026	3995.3	4030.3	4117.4
ឥណ្ឌូនេស៊ី (រូពីយ៉ា)	8577	8938	9705	9134	9419	9257.8	9246.3	9248.2	9265.3	9216.3
ម៉ាឡេស៊ី (រីងហ្គិត)	3.80	3.80	3.79	3.67	3.31	3.46	3.35	3.22	3.21	3.37
សិង្ហបុរី (ដុល្លារសិង្ហបុរី)	1.74	1.69	1.66	1.59	1.51	1.52	1.45	1.41	1.37	1.43
ថៃ (បាត)	41.5	40.2	40.2	37.9	32.22	31.4	33.87	32.37	32.25	34.0
វៀតណាម (ដុង)	15,510	15,777	15,859	15,994	16,030	16,206	16,084	15,896	16,881	16,517
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស										
ចិន (យ៉ន់)	8.28	8.28	8.19	7.97	8.03	7.55	7.43	7.16	6.96	6.82
ហុងកុង (ដុល្លារហុងកុង)	7.78	7.79	7.78	7.77	7.8	7.81	7.77	7.79	7.80	7.77
កូរ៉េខាងត្បូង (វ៉ុន)	1192	1145	1024	955	929.04	927	921.23	955.89	1018.84	1207.0
តៃវ៉ាន់ (ដុល្លារតៃវ៉ាន់-NT$)	34.4	33.6	32.1	32.5	32.85	32.9	32.4	31.52	30.45	31.20
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស										
អឺរ៉ូ-១២ (អឺរ៉ូ)	0.89	0.80	0.80	0.80	0.7	0.73	0.69	0.7	0.64	0.71
ជប៉ុន (យ៉េន)	115.9	108.2	110.2	116.4	117.8	117.7	113.07	105.2	104.53	104.03

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Bank of Cambodia

តារាង៤. ថ្លៃផលិតផលជ្រើសរើសនៅលើទីផ្សារពិភពលោក ពីឆ្នាំ២០០៣-២០០៨ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2003	2004	2005	2006	2007	2007 Q3	Q4	2008 Q1	Q2	Q3
ពោត (US No. 2) - US ($/តោន)	95.42	110.65	89.19	111.04	149.08	139.81	156.9	198.39	238.03	254.99
ប្រេងឆា- អឺរ៉ុបពាយព្យ ($/តោន)	402.03	427.47	381.32	433.85	707.68	745.86	841.39	1048.49	1086.89	949.03
អង្ករ (Thai 100%B) - បាងកក ($/តោន)	182.22	221.67	262.88	282.00	305.36	304.75	323.92	444.43	839.58	657.88
សណ្តែកសៀង (US No. 1) - US ($/តោន)	218.86	262.03	224.25	213.88	294.59	299.99	366.59	449.64	479.97	529.30
ប្រេងឆៅ-ឌូបៃ ($/ធុង)	26.8	33.5	50.14	61.58	69.25	72.48	82.88	93.77	117.48	115.30
សាំង - US Gulf Coast (សេន/លីត្រ)	23	30.9	42.19	47.70	53.58	55.49	59.48	64.21	80.90	81.27
ម៉ាស៊ូត (ស្ពាន់ធ័រតិច លេខ២) - US Gulf Coast (សេន/លីត្រ)	21.63	29.48	44.35	51.35	55.51	56.62	66.54	73.99	95.37	88.46

Sources: Food and Agriculture Organisation and US Energy Information Administration